

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์แบบฝึกความพร้อมทางการเรียนสำหรับเด็กปฐมวัย" ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสารต่าง ๆ
2. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง
3. สร้างเครื่องมือ
4. เก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

การศึกษาเอกสาร

ศึกษาและรวบรวมความรู้จากหนังสือ เอกสาร วารสาร บทความและรายงานการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์หนังสือลักษณะของหนังสือที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย การเตรียมความพร้อมทางการเรียนจิตวิทยาและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ แนวการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อเป็นพื้นฐานของการวิจัยและการสร้างเครื่องมือ

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบฝึกความพร้อมทางการเรียนสำหรับเด็กปฐมวัย ที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปีพุทธศักราช 2522 ถึง 2529 โดยระบุชื่อสำนักพิมพ์หรือปีที่พิมพ์ชัดเจน ก่อนที่จะเลือกกลุ่มตัวอย่าง ได้มีการสำรวจรายชื่อแบบฝึกความพร้อมทางการเรียนสำหรับเด็กปฐมวัย จากรายงานหนังสือแบบเรียน ที่เป็นไปตามเกณฑ์การคัดเลือกแล้ว ได้จำนวนรายชื่อแบบฝึกความพร้อมทางการเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยจำนวน 285 เล่ม

แล้วตรวจสอบกับสำนักพิมพ์ จากนั้นได้พิจารณาคัดเลือกแบบฝึกความพร้อมทางการเรียน สำหรับเด็กปฐมวัยตามรายชื่อที่ละเอียด และตามเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. เป็นหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งพิมพ์เป็นภาษาไทย
2. เป็นหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งพิมพ์จำหน่ายระหว่างปีพุทธศักราช 2522 ถึง 2529 โดยระบุชื่อสำนักพิมพ์หรือปีที่พิมพ์ชัดเจน
3. เป็นหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งใช้แบบฝึกเด็กให้พร้อมที่จะเรียนภาษาไทยและคณิตศาสตร์ โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้
 - 3.1 ในคำนำของหนังสือมีข้อความบอกว่า เป็นหนังสือเพื่อเตรียมความพร้อมหรือปูพื้นฐานหรือวางรากฐานทางการเรียนด้านภาษาและด้านคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย หรือ
 - 3.2 พิจารณาจากเนื้อหาในหนังสือและคัดเลือกเฉพาะที่เป็นแบบฝึกเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะเรียนภาษาไทย และคณิตศาสตร์ เช่น การแยกเสียงที่เหมือนกัน การสังเกตภาพที่มีรูปร่างเหมือนกัน ฯลฯ

เมื่อใช้เกณฑ์การเลือกแบบฝึกความพร้อมทางการเรียนสำหรับเด็กปฐมวัย ดังกล่าวแล้ว ได้กลุ่มตัวอย่าง แบบฝึกความพร้อมทางการเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปีพุทธศักราช 2522 ถึง 2529 โดยระบุชื่อสำนักพิมพ์ชัดเจนจำนวนทั้งสิ้น 174 เล่ม หายไป 1 เล่ม เนื่องจากเป็นแบบฝึกความพร้อมทางการเรียนที่ยังอยู่ในระหว่างการจัดพิมพ์ ฉะนั้น จึงมีแบบฝึกความพร้อมทางการเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยที่นำมาวิเคราะห์จำนวนทั้งสิ้น 173 เล่ม ซึ่งแบ่งเป็นแบบฝึกความพร้อมทางการเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีเนื้อหาในการฝึกเฉพาะด้านทักษะเบื้องต้นทางภาษาจำนวน 53 เล่ม แบบฝึกความพร้อมทางการเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีเนื้อหาในการฝึกเฉพาะด้านทักษะเบื้องต้นทางคณิตศาสตร์จำนวน 103 เล่ม และแบบฝึกความพร้อมทางการเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีเนื้อหาในการฝึกทั้งด้านทักษะเบื้องต้นทางภาษาและคณิตศาสตร์ จำนวน 17 เล่ม

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะของหนังสือที่สำหรับเด็กปฐมวัย หลักจิตวิทยาและพัฒนาการของเด็กวัยนี้ พร้อมกับศึกษาแนวทางและขอบเขตการเตรียม

ความพร้อมค้ำทักษะเบื้องต้นทางภาษาที่ครอบคลุมทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และทักษะเบื้องต้นทางคณิตศาสตร์จากหนังสือ เอกสาร วารสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. กำหนดหัวข้อแสดงรายละเอียดในการวิเคราะห์ลักษณะของแบบฝึกความพร้อมทางการเรียนซึ่งประกอบด้วย

2.1 ข้อมูลทั่วไปของแบบฝึก ซึ่งจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับชื่อของแบบฝึกความพร้อมทางการเรียน ชื่อผู้แต่ง สำนักพิมพ์และ/หรือปีที่พิมพ์ ราคา (บาท) และขนาดของแบบฝึก

2.2 การจัดรูปแบบ

2.3 ทัวอักษรที่ใช้

2.4 ภาพประกอบที่ใช้

2.5 การจัดรูปแบบของแบบฝึก

ในส่วนท้ายของหัวข้อเหล่านี้จะเป็นคำชี้แจงในการบันทึกข้อมูล

3. สร้างตารางวิเคราะห์ลักษณะและเนื้อหาของแบบฝึกความพร้อมทางการเรียนซึ่งประกอบด้วย

3.1 หัวข้อแสดงรายละเอียดในการวิเคราะห์ลักษณะของแบบฝึกความพร้อมทางการเรียนในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

3.1.1 ข้อมูลทั่วไปของแบบฝึก

3.1.2 การจัดรูปแบบ

3.1.3 ทัวอักษรที่ใช้

3.1.4 การจัดรูปแบบของแบบฝึก

ในส่วนท้ายของหัวข้อเหล่านี้จะเป็นคำชี้แจงในการบันทึกข้อมูล

3.2 หัวข้อแสดงรายละเอียดในการวิเคราะห์เนื้อหาของแบบฝึกความพร้อมทางการเรียนแบ่งเป็น

3.2.1 หัวข้อแสดงรายละเอียดในการวิเคราะห์เนื้อหาของแบบฝึกค้ำทักษะเบื้องต้นทางภาษา ซึ่งประกอบด้วย

3.2.1.1 การจำแนกความเหมือนหรือความแตกต่างของเสียง

- ของภาพหรือสัญลักษณ์
คำ และข้อความ
ประโยค
- 3.2.1.2 ความเข้าใจในการฟังเรื่องราว
- 3.2.1.3 การจำแนกความเหมือนหรือความแตกต่าง
- 3.2.1.4 ความเข้าใจความหมายของตัวพยัญชนะ
- 3.2.1.5 การให้ความรู้เกี่ยวกับชนิดของ คำ และ
- 3.2.1.6 การฝึกใช้สายตาและมือให้สัมพันธ์กัน
- 3.2.2 หัวข้อแสดงรายละเอียดในการวิเคราะห์เนื้อหาของ
แบบฝึกค่านักหัดเขียนเบื้องต้นทางคณิตศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย
- 3.2.2.1 การจำแนกความเหมือนหรือความแตกต่าง
ของภาพ
- 3.2.2.2 การเปรียบเทียบภาพที่เป็นสิ่งเดียวกันหรือ
สิ่งที่ต่างชนิดกันในลักษณะตรงกันข้าม
- 3.2.2.3 การจัดลำดับภาพตามขนาด น้ำหนัก ระยะ
ทาง และเรื่องราว
- 3.2.2.4 การบอกตำแหน่งของภาพ
- 3.2.2.5 การจำแนกความเหมือนหรือความแตกต่าง
ของรูป และรูปทรงเรขาคณิต
- 3.2.2.6 การฝึกใช้สายตาและมือให้สัมพันธ์กัน
- 3.2.2.7 ความเข้าใจความหมายของตัวเลข จำนวน
การบวก การลบ และสัญลักษณ์ต่าง ๆ
- 3.2.2.8 ความเข้าใจเกี่ยวกับเวลาและเงินตรา

ในส่วนท้ายของหัวข้อเหล่านี้จะเป็นคำชี้แจงในการบันทึกข้อมูล

3. นำหัวข้อแสดงรายละเอียดในการวิเคราะห์ลักษณะและเนื้อหาของแบบฝึก
ความพร้อมทางการเรียนที่เป็นฉบับร่างครั้งแรกให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบแก้ไข

ด้านความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหา ส่วนวนภาษา นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำหัวข้อแสดงรายละเอียดในการวิเคราะห์ลักษณะและเนื้อหาของแบบฝึกความพร้อมทางการเรียนที่ปรับปรุงเป็นฉบับร่างครั้งที่ 2 พร้อมควยตัวอย่างของแบบฝึกความพร้อมทางการเรียนด้านทักษะเบื้องต้นทางภาษาและทักษะเบื้องต้นทางคณิตศาสตร์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมด้านเนื้อหา ส่วนวนภาษา แล้วนำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไข

5. ทดลองวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 เล่ม ตามหัวข้อแสดงรายละเอียดในการวิเคราะห์ลักษณะและเนื้อหาของแบบฝึกความพร้อมทางการเรียนที่แก้ไขเป็นฉบับร่างครั้งที่ 3 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างเล่มที่มีลักษณะและเนื้อหาต่าง ๆ กัน แล้วนำผลการทดลองมาปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือวิจัยให้เป็นฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทาความเที่ยง (Reliability) ในการวิเคราะห์แบบฝึกความพร้อมทางการเรียน โดยนำตัวอย่างจำนวนอีก 10 เล่ม ซึ่งเป็นแบบฝึกความพร้อมทางการเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีเนื้อหาในการฝึกเฉพาะด้านทักษะเบื้องต้นทางภาษา จำนวน 3 เล่ม แบบฝึกความพร้อมทางการเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีเนื้อหาในการฝึกเฉพาะด้านทักษะเบื้องต้นทางคณิตศาสตร์จำนวน 4 เล่ม และแบบฝึกความพร้อมทางการเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีเนื้อหาในการฝึกทั้งด้านทักษะเบื้องต้นทางภาษาและคณิตศาสตร์จำนวน 3 เล่ม มาวิเคราะห์ตามตารางวิเคราะห์แบบฝึกความพร้อมทางการเรียน โดยวิเคราะห์ซ้ำสองครั้งมีช่วงห่างกันหนึ่งสัปดาห์แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ซึ่งได้เท่ากับ 0.88

2. วิเคราะห์แบบฝึกความพร้อมทางการเรียนสำหรับเด็กปฐมวัย ตามลำดับดังนี้

2.1 วิเคราะห์ลักษณะของแบบฝึกความพร้อมทางการเรียนสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวนทั้งสิ้น 173 เล่ม

2.2 วิเคราะห์เนื้อหาของแบบฝึกความพร้อมทางการเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยทีละเล่มจนครบทุกเล่ม โดยแยกแบบฝึกความพร้อมทางการเรียนสำหรับเด็กปฐมวัย

ตามเนื้อหาเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ประเภทที่มีเนื้อหาในการฝึกเฉพาะด้านทักษะเบื้องต้นทางภาษา จำนวน 53 เล่ม ประเภทที่มีเนื้อหาในการฝึกเฉพาะด้านทักษะเบื้องต้นทางคณิตศาสตร์ จำนวน 103 เล่ม และประเภทที่มีเนื้อหาในการฝึกทั้งด้านทักษะเบื้องต้นทางภาษาและคณิตศาสตร์ จำนวน 17 เล่ม ในการวิเคราะห์นี้ ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำอย่างละเอียดจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้เกิดความตรงในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. นำข้อมูลแต่ละรายการจากการวางวิเคราะห์มาแจกแจงความถี่
2. ทาการยอดของข้อมูลแต่ละรายการ
3. เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลควบคู่ตารางประกอบความเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย